

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

Očitovanje na prijedloge i primjedbe dostavljene u sklopu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu Odluke o uvjetima i načinu na koji ovlaštene mjenjači obavljaju mjenjačke poslove i Nacrtu Upute za izradu zaštićenog programa za obavljanje mjenjačkih poslova ovlaštenih mjenjača

Ožujak 2016.

Hrvatska narodna banka provela je savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u vezi s Nacrtom Odluke o uvjetima i načinu na koji ovlašteni mjenjači obavljaju mjenjačke poslove (u nastavku teksta: Nacrt Odluke) i Nacrta Upute za izradu zaštićenog programa za obavljanje mjenjačkih poslova ovlaštenih mjenjača (u nastavku teksta: Nacrt Upute).

Prijedlozi i primjedbe na predloženi Nacrt Odluke i Nacrt Upute dostavljani su na adresu elektroničke pošte: zpp@hnb.hr u propisanom razdoblju trajanja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću od 30 dana. Tijekom provođenja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u navedenom razdoblju Hrvatska narodna banka zaprimila je prijedloge:

- ovlaštenih mjenjača,
- banaka koje s ovlaštenim mjenjačima sklapaju ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova i
- proizvođača certificiranog programa kojim su se ovlašteni mjenjači dužni koristiti pri obavljanju mjenjačkih poslova.

Zaprimljeni prijedlozi i stajališta Hrvatske narodne banke navedeni su u nastavku.

I. Prijedlozi i stajališta u vezi s Nacrtom Odluke

1.a Prijedlog odredbe upućen na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Članak 3. stavak 4. točka 3.

3. odredbu o obvezi ugovorne banke da otkupljuje i ovlaštenog mjenjača da prodaje isključivo ugovornoj banci, za mjenjačka mjesta iz točke 1. ovog stavka, stranu gotovinu i čekove koji glase na strane valute, čije tečajeve ugovorna banka objavljuje na svojoj tečajnoj listi, te odredbu o vremenskoj dinamici otkupa odnosno prodaje strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu ugovornoj banci;

1.b Prijedlog zainteresirane javnosti

Predloženo je da se u bitne elemente ugovora koji sklapaju poslovna banka i ovlašteni mjenjač uvrsti odredba iz koje proizlazi da poslovna banka može prodavati stranu gotovinu ovlaštenom mjenjaču s kojim je sklopila ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova.

1.c Očitovanje

Prijedlog nije prihvaćen.

Hrvatska narodna banka smatra da poslovna banka smije od ovlaštenog mjenjača samo otkupljivati stranu gotovinu i čekove koji glase na stranu valutu, ali da ovlaštenom mjenjaču ne smije prodavati stranu gotovinu. Mišljenja smo da je osnova mjenjačkog poslovanja ovlaštenih mjenjača otkup i prodaja strane gotovine i otkup čekova koji glase na stranu valutu isključivo s fizičkim osobama te da odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova ne uključuje mogućnost otkupa strane gotovine od ugovorne banke.

2.a Prijedlog odredbe upućen na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Članak 5. stavak 3.

(3) Ovlašteni mjenjač ne smije upotrebljavati certificirani program za sljedeće transakcije:

- prodaju strane gotovine kada je instrument naplate ček izdan s osnove tekućeg računa građana ili debitna odnosno kreditna kartica,
- primitak kuna na osnovi unovčenja čekova izdanih s osnove tekućih računa građana,
- primitak kuna na osnovi unovčenja slipova debitnih kartica građana,
- primitak kuna na osnovi unovčenja slipova kreditnih kartica građana,
- izlaz iz blagajne čekova izdanih s osnove tekućih računa građana koji se nose na naplatu u banku trasata,
- izlaz iz blagajne slipova debitnih kartica koji se nose na naplatu izdavatelju debitne kartice i
- izlaz iz blagajne slipova kreditnih kartica koji se nose na naplatu izdavatelju kreditne kartice.

2.b Prijedlog zainteresirane javnosti

Predloženo je brisanje odredbe članka 5. stavka 3. Nacrta Odluke jer iz drugih odredbi Nacrta Odluke proizlazi da se certificirani program smije koristiti samo pri otkupu strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu za gotovinu u kunama te samo pri prodaji strane gotovine za gotovinu u kunama.

2.c Očitovanje

Prijedlog je prihvaćen.

Hrvatska narodna banka je propisala zabranu korištenja certificiranih programa za transakcije navedene u članku 5. stavku 3. Nacrta Odluke 2011. godine, u Odluci o izmjenama i dopunama Odluke o uvjetima i načinu na koji ovlašteni mjenjači obavljaju mjenjačke poslove ("Narodne novine", br. 18/2011.).

Budući da certificirani programi više ne omogućavaju provođenje transakcija navedenih u članku 5. stavku 3. Nacrta Odluke, Hrvatska narodna banka odlučila je brisati navedenu odredbu.

U skladu s navedenim brisan je članak 5. stavak 3. Nacrta Odluke.

3.a Prijedlog odredbe upućen na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Članak 7. stavak 6. točke 4., 6. i 10.

(6) Za potrebe kontrole nadzornog tijela iz članka 58. stavka 2. Zakona o deviznom poslovanju i ugovorne banke, na svakom mjenjačkom mjestu treba biti raspoloživa i sljedeća dokumentacija:

- 4. vlastite tečajne liste odnosno tečajne liste ugovorne banke za tekuću i prethodnu kalendarsku godinu,
- 6. izvješća "Specifikacija strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu" potvrđena od banke, za tekuću i prethodnu kalendarsku godinu te pripadajuće bankine potvrde o otkupu,
- 10. potpisana izvješća "Blagajnički dnevnik za evidentiranje transakcija" i "Obračun dnevne blagajne – stanje blagajničkog dnevnika", za tekuću i prethodnu kalendarsku godinu,

Članak 13.

(2) U izvješću "Specifikacija strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu" potrebno je navesti i serijske brojeve potvrda o otkupu odnosno potvrda o prodaji (ako se prodaje samo razlika između otkupa i prodaje) na osnovi kojih je sastavljeno izvješće "Specifikacija strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu". Serijske brojeve storniranih potvrda o otkupu odnosno potvrda o prodaji potrebno je također navesti.

3.b Prijedlog zainteresirane javnosti

1. Predloženo je da ovlaštenu mjenjač za potrebe nadzora ne mora držati na mjenjačkom mjestu ispisane tečajne liste za tekuću i prethodnu kalendarsku godinu, ali da ih mora imati pohranjene na mediju za automatsku obradu podataka te na vanjskoj digitalnoj memoriji.

Također, predloženo je da se izmijeni odredba Nacrta Odluke na temelju koje su ovlaštenu mjenjači dužni za potrebe nadzora držati na mjenjačkom mjestu ispisana i potpisana izvješća "Blagajnički dnevnik za evidentiranje transakcija" i "Obračun dnevne blagajne – stanje blagajničkog dnevnika" za tekuću i prethodnu kalendarsku godinu. Naime, budući da se tečajne liste i navedena izvješća izrađuju za svaki radni dan ovlaštenog mjenjača te da tečajne liste i izvješća, osobito izvješće "Blagajnički dnevnik za evidentiranje transakcija", mogu imati više stranica, ovlaštenu mjenjači suočeni su s problemom nedostatka prostora za odlaganje ispisanih tečajnih lista i izvješća na mjenjačkom mjestu.

2. Uz navedeno, predloženo je i da se Nacrt Odluke izmijeni tako da se iz izvješća "Specifikacija strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu" izbriše dio kojim je uređeno da se u navedeno izvješće unose podaci o serijskim brojevima potvrda o otkupu i potvrda o prodaji. Također, predloženo je da se propiše kako je za potrebe nadzora potrebno na mjenjačkom mjestu držati ili navedeno izvješće ili potvrdu ugovorne banke o otkupu strane gotovine i čekova, a ne oba dokumenta kako je sada propisano.

3.c Očitovanje

1. Prijedlog je prihvaćen.

U dogovoru s nadležnim nadzornim tijelom (Ministarstvo financija – Financijski inspektorat) Hrvatska narodna banka donijela je odluku o prihvaćanju prijedloga da se na mjenjačkom mjestu za potrebe nadzora drže spomenuta izvješća nastala samo tijekom tekuće godine. Također, u dogovoru s istim tijelom donesena je i odluka da ovlaštenu mjenjač tečajne liste drži samo na mediju za automatsku obradu podataka te na elektromagnetskoj/digitalnoj vanjskoj memoriji. U skladu s navedenim odredbe članka 7. stavka 6. točaka 4. i 10. Nacrta Odluke (sada su to točke 4. i 7.) izmijenjene su i glase:

Članak 7. stavak 6. točke 4. i 7.

4. tečajne liste ovlaštenog mjenjača, potvrde o otkupu odnosno potvrde o prodaji i izvješća "Blagajnički dnevnik za evidentiranje transakcija", "Obračun dnevne blagajne – stanje blagajničkog dnevnika", "Dnevnik otkupa strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu", "Dnevnik prodaje strane gotovine" "Izvješće o kupnji odnosno prodaji strane gotovine i otkupu čekova koji glase na stranu valutu", "Pregled radnih dana tijekom kojih je ovlaštenu mjenjač primjenjivao dvije tečajne liste", "Pregled tečajnih lista na kojima je istovrsni tečaj bilo koje valute odstupao od tečaja iste valute na prethodnoj tečajnoj listi za više od 1%" te "Izvješće o broju ispisivanja potvrda o otkupu odnosno prodaji" na mediju za automatsku obradu podataka, za tekuću i prethodnu kalendarsku godinu, te na elektromagnetskoj/digitalnoj vanjskoj memoriji, za tekuću godinu i dvije prethodne kalendarske godine,
7. potpisana izvješća "Blagajnički dnevnik za evidentiranje transakcija" i "Obračun dnevne blagajne – stanje blagajničkog dnevnika", za tekuću kalendarsku godinu,

2. Prijedlog je prihvaćen.

S obzirom na to da izvješće "Specifikacija strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu" koristi nadzornom tijelu radi utvrđivanja ispunjava li ovlaštenu mjenjač obvezu prodaje ugovornoj banci cjelokupne razlike otkupa i prodaje strane gotovine, a budući da je Nacrtom Odluke ukinuta obveza prodaje cjelokupne razlike, prihvaćeno je da ovlaštenu mjenjač ne mora na mjenjačkom mjestu držati

navedeno, ispisano izvješće. Također, donesena je i odluka da se izvješće "Specifikacija strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu" ne mora donositi ugovornoj banci na ovjeru pri prodaji strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu. U skladu s navedenim ovlaštenu mjenjač dužan je na mjenjačkom mjestu držati samo potvrdu ugovorne banke o otkupu strane gotovine odnosno čekova koji glase na stranu valutu.

Osim navedenog, prihvaćeno je i da se iz navedenog izvješća izbriše dio u koji se unose podaci o serijskim brojevima potvrda o otkupu i potvrda o prodaji. Izrada i pohrana izvješća "Specifikacija strane gotovine i čekova koji glase na stranu gotovinu" u elektroničkom obliku i nadalje je obvezna.

U skladu s navedenim izmijenjen je članak 7. stavak 6. točka 6. Nacrta Odluke, koji sada glasi:

Članak 7. stavak 6. točka 6.

(6) Za potrebe kontrole nadzornog tijela iz članka 58. stavka 2. Zakona o deviznom poslovanju i ugovorne banke, na svakome mjenjačkom mjestu treba biti raspoloživa i sljedeća dokumentacija:

6. potpisane potvrde banke o otkupu te potpisano "Izvješće o kupnji odnosno prodaji strane gotovine i otkupu čekova koji glase na stranu valutu", za tekuću i prethodnu kalendarsku godinu,

Također, u skladu s navedenim brisani su članak 13. i članak 14. stavak 17. Nacrta Odluke.

4.a Prijedlog odredbi upućen na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Članak 10. stavci 4., 9. i 12.

(4) Tijekom jednoga radnog dana ovlaštenu se mjenjač može na jednome mjenjačkom mjestu koristiti samo jednom tečajnom listom.

(9) Na tečajnoj listi ovlaštenu mjenjač može istaknuti povoljnije kupovne odnosno povoljnije prodajne tečajeve. Uz povoljnije tečajeve moraju biti navedeni minimalni iznosi u kunama za koje vrijede ti povoljniji tečajevi.

Mjenjač je dužan identificirati stranku pri svakoj transakciji otkupa i prodaje strane gotovine po povoljnijem tečaju, a podatke o transakcijama voditi i čuvati u izdvojenim evidencijama.

(12) Ovlaštenu mjenjač koji samo otkupljuje stranu gotovinu i čekove koji glase na stranu valutu smije zaračunavati mjenjačku proviziju i dužan je na tečajnu listu staviti informaciju o iznosu postotka mjenjačke provizije.

4.b Prijedlozi zainteresirane javnosti

1. Predloženo je da se odredba članka 10. stavka 4. Nacrta Odluke izmijeni na način koji će dopustiti ovlaštenom mjenjaču izmjenu tečajne liste tijekom istoga radnog dana. Predlagatelj obrazlaže da neočekivane promjene tečajeva na tržištu stranih sredstava plaćanja, primjerice tečaja švicarskog franka (kolovoz 2011.), stavljaju ovlaštenu mjenjače u neravnopravan položaj u odnosu na poslovne banke koje u takvim slučajevima imaju mogućnost izmjene tečajne liste. Stoga se smatra da se i ovlaštenim mjenjačima treba dopustiti izmjena tečajne liste tijekom istoga radnog dana.

2. Također, predloženo je ukidanje obveze identificiranja stranke ovlaštenog mjenjača pri transakcijama otkupa i prodaje strane gotovine po povoljnom tečaju te držanja podataka o takvim transakcijama u izdvojenim evidencijama. Predlagatelj smatra da ta odredba nije u skladu s člankom 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka i Zakonom o zaštiti potrošača.

3. Osim navedenog, predloženo je da se minimalni iznosi za koje vrijede povoljni tečajevi kod otkupa strane gotovine i čekova odnosno prodaje strane gotovine mogu, osim u kunama, istaknuti i u stranoj valuti.
4. U vezi s odredbama članka 10. Nacrta Odluke predloženo je i da ovlaštenu mjenjač koji se bavi i otkupom i prodajom strane gotovine smije zaračunavati mjenjačku proviziju, ali samo pri otkupu stranih kovanica (ovlaštenu mjenjači koji se bave isključivo otkupom strane gotovine smiju na temelju važeće Odluke naplatiti mjenjačku proviziju, pri otkupu stranih novčanica, ali i pri otkupu stranih kovanica). Predlagatelj smatra da se ovlaštenim mjenjačima koji se bave i otkupom i prodajom strane gotovine treba omogućiti zaračunavanje mjenjačke provizije kao što je to dopušteno i ovlaštenim mjenjačima koji se bave samo otkupom strane gotovine. Međutim, pritom smatra da se zaračunavanje mjenjačke provizije ne treba dopustiti i pri otkupu stranih novčanica, već samo pri otkupu stranih kovanica. Kao razlog navodi da se ne isplati otkupljivati strane kovanice od klijenata bez zaračunavanja mjenjačke provizije s obzirom na to da ugovorna banka pri otkupu stranih kovanica naplaćuje proviziju.

4.c Očitovanje

1. Prijedlog je prihvaćen.

Budući da se navedenom odredbom Nacrta Odluke omogućava ovlaštenim mjenjačima usklađivanje tečajeva zbog iznenadnih promjena na tržištu stranih sredstava plaćanja, odredba članka 10. stavka 4. Nacrta Odluke izmijenjena je i glasi (sada je to članak 10. stavak 3.):

Članak 10. stavak 3.

(3) Tijekom jednoga radnog dana ovlaštenu mjenjač može na jednome mjenjačkom mjestu primjenjivati najviše dvije tečajne liste.

Zbog omogućavanja primjene dviju tečajnih lista tijekom istoga radnog dana, Nacrt Odluke dopunjen je odredbom na temelju koje će se u nove certificirane programe uvesti dva nova izvješća, i to: "Pregled radnih dana tijekom kojih je ovlaštenu mjenjač primjenjivao dvije tečajne liste", "Pregled tečajnih lista na kojima je istovrsni tečaj bilo koje valute odstupao od tečaja iste valute na prethodnoj tečajnoj listi za više od 1%".

2. Prijedlog nije prihvaćen.

Hrvatska narodna banka smatra da odredba članka 10. stavka 9. Nacrta Odluke nije protivna odredbi članka 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka ni odredbama Zakona o zaštiti potrošača. Budući da je Zakonom o deviznom poslovanju propisano da Ministarstvo financija – Financijski inspektorat Republike Hrvatske nadzire poslovanje ovlaštenih mjenjača, prikupljanje i obrada podataka isključivo radi ispunjenja zadataka koji se izvršavaju u javnom interesu ili u izvršavanju javnih ovlasti koje ima voditelj zbirke osobnih podataka ili treća strana kojoj se podaci dostavljaju dopušteni su.

3. Prijedlog je prihvaćen.

Postojeći računalni programi koji se koriste za obavljanje mjenjačkih poslova, za koje je Hrvatska narodna banka izdala certifikat, omogućavaju iskazivanje minimalnog iznosa za koji se primjenjuje povoljni tečaj za određenu stranu valutu isključivo u kunama. Taj se kunkski iznos računa kao umnožak nominalnog iznosa strane gotovine koju ovlaštenu mjenjač kupuje ili prodaje s temeljnim kupovnim tečajem odnosno strane valute. Uočeno je da u slučaju primjene više povoljnih tečajeva za istu stranu valutu dolazi do nesporazuma o tome na koji tečaj stranka ima pravo. Stoga je prihvaćeno da se minimalni iznosi na koje se primjenjuju povoljni tečajevi mogu iskazati u kunama ili u stranoj

valuti (valuti koju ovlaštenu mjenjač kupuje odnosno prodaje). U skladu s navedenim izmijenjen je članak 10. stavak 9. Nacrta Odluke (sada je to stavak 5.), koji glasi:

Članak 10. stavak 5.

(5) Na tečajnoj listi ovlaštenu mjenjač može istaknuti povoljne kupovne odnosno povoljne prodajne tečajeve. Uz povoljne tečajeve moraju biti navedeni minimalni iznosi u kunama ili u stranoj valuti za koje vrijede ti povoljni tečajevi.

4. Prijedlog je prihvaćen.

Dopušta se ovlaštenim mjenjačima koji se bave i otkupom i prodajom strane gotovine zaračunavanje mjenjačke provizije pri otkupu stranih kovanica. Međutim, ovlaštenim mjenjačima koji se bave i otkupom i prodajom strane gotovine i nadalje se ne dopušta zaračunavanje mjenjačke provizije pri otkupu stranih novčanica i čekova koji glase na stranu valutu te pri prodaji stranih novčanica. Također, ako ovlaštenu mjenjač koji se bavi i otkupom i prodajom strane gotovine otkupljuje strane kovanice uz zaračunavanje mjenjačke provizije, dužan je staviti na mjestu i na način vidljiv strankama obavijest da mjenjačku proviziju naplaćuje isključivo pri otkupu stranih kovanica. U skladu s navedenim odredba članka 10. stavka 12. Nacrta Odluke (sada su to stavci 9., 10. i 11.) izmijenjena je i glasi:

Članak 10. stavci 9., 10. i 11.

(9) Mjenjačku proviziju smije naplatiti od klijenta iz članka 6. stavka 1. ove Odluke ovlaštenu mjenjač koji samo otkupljuje stranu gotovinu i čekove koji glase na stranu valutu te ovlaštenu mjenjač koji i otkupljuje i prodaje stranu gotovinu, ali samo pri otkupu stranih kovanica.

(10) Ovlaštenu mjenjač iz stavka 9. ovog članka dužan je na tečajnoj listi navesti iznos postotka mjenjačke provizije.

(11) Ako se ovlaštenu mjenjač iz stavka 9. ovog članka bavi i otkupom i prodajom strane gotovine, dužan je staviti na mjestu i na način vidljiv strankama obavijest da mjenjačku proviziju naplaćuje isključivo pri otkupu stranih kovanica.

5.a Prijedlog odredbe upućen na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Članak 11. stavci 5., 8., 9. i 14.

(5) Ovlaštenu mjenjač mora računalo iz stavaka 2. i 3. ovog članka držati na mjenjačkom mjestu iz stavka 3. ovog članka koje je najbliže mjestu na kojem se nalazi mjenjački automat s kojim je to računalo mrežno povezano.

(8) Ovlaštenu mjenjač dužan je izraditi tečajnu listu koju primjenjuje pri obavljanju mjenjačkih poslova s pomoću mjenjačkog automata na računalu iz stavka 2. ovog članka, upotrebom certificiranog programa iz stavka 6. ovog članka, a podatke s tečajne liste dužan je prenijeti mrežnom vezom u mjenjački automat prije provođenja prve transakcije u radnom danu.

(9) Ovlaštenu mjenjač dužan je provesti, s pomoću računala iz stavka 2. ovog članka, odnosno certificiranog programa iz stavka 6. ovog članka, transakciju koja prati polaganje gotovine u kunama u mjenjački automat, a koja je namijenjena za otkup strane gotovine te transakciju koja prati podizanje otkupljene strane gotovine iz mjenjačkog automata, najkasnije do trenutka punjenja odnosno pražnjenja mjenjačkog automata.

(14) Iznos strane gotovine pri pojedinom otkupu s pomoću mjenjačkog automata ne smije biti veći od protuvrijednosti u iznosu od 4.000,00 kn (četiri tisuće kuna).

5.b Prijedlog zainteresirane javnosti

1. Predloženo je da se članak 11. stavak 5. Nacrta Odluke izmijeni tako da se ovlaštenim mjenjačima s više mjenjačkih mjesta i s više mjenjačkih automata u istom gradu ili općini dopusti držanje računala s kojima su mrežno povezani mjenjački automati na samo jednom mjenjačkom mjestu u tom istom gradu ili općini.
2. Osim toga, predloženo je da se tečajna lista koja se koristi na mjenjačkom automatu izradi na mjenjačkom automatu umjesto na zasebnom računalu u koji je ugrađen certificirani program, uz uvjet da se tečajna lista na mjenjačkom automatu izradi prije provođenja prve transakcije s pomoću mjenjačkog automata te da se na tečajnom automatu može u jednom radnom danu koristiti samo jedna tečajna lista. Također, budući da je prihvaćen prijedlog zainteresirane javnosti da se ovlaštenim mjenjačima omogući jedna izmjena tečajne liste tijekom istoga radnog dana, prijenosom tečajnih lista sa zasebnog računala u mjenjački automat osigurava se da se ovlašteni mjenjač na mjenjačkom automatu ne može koristiti s više od dvije tečajne liste tijekom istoga radnog dana.
3. Također, predloženo je da se transakcija koja prati polaganje gotovine u kunama u mjenjački automat te transakcija koja prati podizanje otkupljene strane gotovine iz mjenjačkog automata izrađuju na mjenjačkom automatu umjesto na zasebnom računalu u koji je ugrađen certificirani program. Isto tako, predloženo je da se u navedene transakcije uvrsti i transakcija podizanja gotovine u kunama.
4. Uz navedeno, predloženo je i da se smanji iznos najvećega dopuštenog iznosa transakcije otkupa strane gotovine s pomoću mjenjačkog automata.

5.c Očitovanje

1. Prijedlog je prihvaćen.

Budući da se nadzor poslovanja ovlaštenih mjenjača koji mjenjačke poslove obavljaju s pomoću mjenjačkih automata obavlja i na mjenjačkom mjestu na kojem se nalazi računalo s kojim je mrežno povezan mjenjački automat, smatramo primjerenim da se u navedenom slučaju zasebna računala drže na samo jednom mjenjačkom mjestu. Naime, u slučaju kada ovlašteni mjenjač ima u istom gradu ili općini više mjenjačkih mjesta na kojima drži računalo s kojim je mrežno povezan mjenjački automat te više mjenjačkih automata, ne smatramo nužnim da se mjenjački automati povezuju s najbližim mjenjačkim mjestom jer se nadzor obavlja u istom gradu ili općini. U skladu s navedenim u članak 11. Nacrta Odluke dodan je novi stavak 6., koji glasi:

Članak 11. stavak 6.

(6) Iznimno od odredbe stavka 5. ovog članka, ako ovlašteni mjenjač u istom gradu ili općini ima više mjenjačkih mjesta i više mjenjačkih automata, može računalo iz stavka 3. ovog članka držati na jednom mjenjačkom mjestu u tom gradu ili općini.

2. Prijedlog nije prihvaćen.

Hrvatska narodna banka smatra da se uvjet izrade tečajne liste prije provođenja transakcije u radnom danu može ostvariti isključivo na temelju korištenja certificiranog programa. Stoga je važno da se tečajna lista izradi korištenjem certificiranog programa, a ne korištenjem mjenjačkog automata. U skladu s navedenim Hrvatska narodna banka smatra da se tečajna lista mora prenijeti u mjenjački automat sa zasebnog računala u koji je ugrađen certificirani program, a ne obratno.

3. Prijedlog je prihvaćen.

Hrvatska narodna banka ocijenila je da predloženi način prijenosa podataka, uz uvjet da se provodi u trenutku punjenja odnosno pražnjenja automata, nije protivan ostalim odredbama Nacrta Odluke. U skladu s navedenim članak 11. stavak 9. (sada je to stavak 10.) izmijenjen je i glasi:

Članak 11. stavak 10.

(10) Ovlašteni mjenjač dužan je prenijeti mrežnom vezom podatke o transakciji koja prati podizanje ili polaganje gotovine u kunama u mjenjački automat te o transakciji koja prati podizanje otkupljene strane gotovine iz mjenjačkog automata, s mjenjačkog automata na računalo iz stavka 3. ovog članka u trenutku punjenja odnosno pražnjenja mjenjačkog automata.

4. Prijedlog je prihvaćen.

U dogovoru s nadležnim nadzornim tijelom prihvaćen je prijedlog da se smanji iznos najvećega dopuštenog iznosa transakcije otkupa strane gotovine s pomoću mjenjačkog automata s četiri na dvije i pol tisuće kuna. U skladu s navedenim odredba članka 11. stavka 14. Nacrta Odluke (sada je to stavak 15.) izmijenjena je i glasi:

Članak 11. stavak 15.

(15) Iznos strane gotovine pri pojedinom otkupu s pomoću mjenjačkog automata ne smije biti veći od protuvrijednosti u iznosu od 2.500,00 kn (dvije tisuće petsto kuna).

6.a Prijedlog odredbe upućen na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Članak 12. stavak 5.

(5) Ovlašteni mjenjač može prenositi gotovinu u kunama odnosno stranu gotovinu iz blagajne jednoga mjenjačkog mjesta u blagajnu drugoga mjenjačkog mjesta.

6.b Prijedlog zainteresirane javnosti

Predloženo je da se ovlaštenim mjenjačima dopusti prijenos gotovine u kunama između blagajne namijenjene za obavljanje mjenjačkih poslova i blagajne namijenjene za obavljanje drugih djelatnosti.

6.c Očitovanje

Prijedlog je prihvaćen.

Hrvatska narodna banka i dalje smatra da ovlašteni mjenjač ne može prenositi stranu gotovinu između blagajne namijenjene za obavljanje mjenjačkih poslova i blagajne namijenjene za obavljanje drugih djelatnosti. Međutim, prihvaćeno je stajalište da takvo ograničenje nije nužno kada je riječ o gotovini u kunama, ali uz obvezu evidentiranja takvih prijenosa uporabom certificiranog programa.

U skladu s navedenim odredba članka 12. stavka 5. Nacrta Odluke (sada su to stavak 5. i novi stavak 6.) izmijenjena je i dopunjena te glasi:

Članak 12. stavci 5. i 6.

(5) Ovlašteni mjenjač može prenositi stranu gotovinu iz blagajne jednoga mjenjačkog mjesta u blagajnu drugoga mjenjačkog mjesta.

(6) Ovlašteni mjenjač može prenositi gotovinu u kunama između svoje blagajne namijenjene obavljanju mjenjačkih poslova i svoje blagajne namijenjene obavljanju drugih djelatnosti, pri čemu mora evidentirati podizanje odnosno polaganje gotovine u kunama radi prijenosa između blagajna s različitim namjenama te uz uvjet da prijenos gotovine u kunama između blagajna s različitim namjenama može izvršiti samo ako prijenos nije protivan postupanju u skladu s propisom kojim se uređuje postupak fiskalizacije u prometu gotovinom, u dijelu koji se odnosi na blagajnički maksimum, te postupanju u skladu s propisom kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima, kada na računima za plaćanje ima neizvršene osnove za plaćanje.

7.a Prijedlog odredbe upućen na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Članak 14. stavci 1. i 3.

(1) Ugovorna banka obavlja izravnu kontrolu na svakome mjenjačkom mjestu koje je navedeno u ugovoru o obavljanju mjenjačkih poslova sklopljenom s pojedinim ovlaštenim mjenjačem.

(3) Ugovorna banka dužna je obavljati izravnu kontrolu poslovanja svakoga mjenjačkog mjesta ovlaštenog mjenjača najmanje dva puta u kalendarskoj godini. Ako ovlašteni mjenjač, u skladu s ugovorom o obavljanju mjenjačkih poslova, obavlja mjenjačke poslove tijekom cijele kalendarske godine, razdoblje između kontrola mjenjačkog mjesta ne može biti kraće od tri mjeseca, a ako ih obavlja do šest mjeseci u godini, razdoblje između kontrola ne može biti kraće od jednog mjeseca.

Iznimno, ako ugovorna banka obavlja više od dvije kontrole mjenjačkog mjesta ovlaštenog mjenjača tijekom kalendarske godine, razdoblje između kontrola može biti kraće od tri odnosno jednog mjeseca, s tim da razdoblje između prve i posljednje kontrole mora biti najmanje tri odnosno jedan mjesec.

7.b Prijedlog zainteresirane javnosti

1. Predloženo je da ugovorna banka ne treba biti obvezna provoditi izravnu kontrolu mjenjačkog automata nego samo mjenjačkog mjesta na kojem ovlašteni mjenjač drži računalo koje je mrežno povezano s mjenjačkim automatom.
2. Uz navedeno, predloženo je i da se članak 14. stavak 3. Nacrta Odluke izmijeni tako da se, u slučaju kada ovlašteni mjenjač obavlja mjenjačke poslove do tri mjeseca u kalendarskoj godini, smanji broj obveznih godišnjih kontrola s dvije na jednu kontrolu. Predlagatelj obrazlaže da dvije obvezne kontrole godišnje, mjenjačkih mjesta koja rade do tri mjeseca tijekom kalendarske godine, nije moguće provesti osobito u slučajevima kada rade kraće od tri mjeseca. Kao primjer navode slučajeve kada ovlašteni mjenjač započinje obavljati mjenjačke poslove u prosincu, dakle kada u kalendarskoj godini radi samo jedan mjesec. Također, ako tijekom kontrole mjenjačkog mjesta, na kojem se mjenjački poslovi obavljaju do tri mjeseca u godini, ugovorna banka otkrije nepravilnosti pa je, shodno tome, dužna ostaviti ovlaštenom mjenjaču rok za otklanjanje nepravilnosti (15 dana) te obaviti ponovnu izravnu kontrolu u roku od 30 dana od isteka roka za otklanjanje nepravilnosti (ponovljena kontrola zbog utvrđene nepravilnosti ne smatra se novom kontrolom, dakle ne smatra se izvršavanjem obveze provođenja dviju kontrola godišnje), ne može obaviti i drugu obveznu kontrolu takvoga mjenjačkog mjesta.

7.c Očitovanje

1. Prijedlog je prihvaćen.

U skladu s člankom 14. stavkom 1. Nacrta Odluke ugovorna banka dužna je obavljati izravnu kontrolu svakoga mjenjačkog mjesta ovlaštenog mjenjača s kojim je sklopila ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova. Prema navedenom ugovorna banka dužna je obaviti izravnu kontrolu i mjenjačkog automata i mjenjačkog mjesta na kojem se nalazi računalo s kojim je mrežno povezan mjenjački automat.

Međutim, budući da u skladu s Nacrtom Odluke nadzor i mjenjačkog automata i mjenjačkog mjesta na kojem se nalazi računalo s kojim je mrežno povezan mjenjački automat provodi Ministarstvo financija – Financijski inspektorat, te da je kod nazora mjenjačkog automata riječ o specifičnom nadzoru, taj postupak ostavlja se samo u nadležnosti Ministarstva financija – Financijskog inspektorata.

Stoga ugovornoj banci ostaje samo obveza izravne kontrole mjenjačkog mjesta na kojem se nalazi računalo s kojim je mrežno povezan mjenjački automat, odnosno dokumentacije koju ovlaštenu mjenjač drži na tom mjenjačkom mjestu, a koja se odnosi i na obavljanje mjenjačkih poslova s pomoću mjenjačkog automata.

U skladu s navedenim u članak 14. Nacrta Odluke (sada je to članak 13.) dodan je novi stavak 2., koji glasi:

Članak 13. stavak 2.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, ugovorna banka obavlja izravnu kontrolu mjenjačkog automata samo na mjenjačkom mjestu iz članka 11. stavka 5. odnosno 6. ove Odluke.

2. Prijedlog je prihvaćen.

U skladu s Nacrtom Odluke ugovorna banka dužna je obaviti tijekom kalendarske godine najmanje dvije izravne kontrole svakoga mjenjačkog mjesta ovlaštenog mjenjača s kojim je sklopila ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova. Kod obavljanja kontrole dužna je voditi računa o učestalosti provođenja kontrole, pri čemu razmak između dviju obveznih kontrola ne može biti kraći od mjesec dana za mjenjačka mjesta na kojima se mjenjački poslovi obavljaju do šest mjeseci u godini, odnosno tri mjeseca za mjenjačka mjesta na kojima se mjenjački poslovi obavljaju od šest do dvanaest mjeseci u godini.

Osim navedenog, ugovorna banka treba provesti izravnu kontrolu i u vrijeme kada je poslovna aktivnost na mjenjačkom mjestu najveća.

U izvršavanje obveze provođenja dviju kontrola ne ubrajaju se ponovljene kontrole koje su rezultat utvrđenih nepravilnosti te koje se provode kako bi ugovorna banka utvrdila jesu li nepravilnosti otklonjene. Propisano vrijeme za otklanjanje nepravilnosti i provođenje ponovljene kontrole može trajati do 45 dana.

Budući da se ne može otkloniti mogućnost da u nekim slučajevima ugovorna banka neće moći provesti dvije izravne kontrole mjenjačkog mjesta koje mjenjačke poslove obavlja do tri mjeseca u kalendarskoj godini, osobito kada je tijekom obavljanja prve izravne kontrole otkrila nepravilnosti u radu ovlaštenog mjenjača, prihvaćen je prijedlog da se za takva mjenjačka mjesta dopusti obavljanje samo jedne kontrole tijekom kalendarske godine.

U skladu s navedenim članak 14. stavak 3. Nacrta Odluke izmijenjen je i glasi (sada je to članak 13. stavak 4.):

Članak 13. stavak 4.

(4) Ugovorna banka dužna je obavljati izravnu kontrolu poslovanja svakoga mjenjačkog mjesta ovlaštenog mjenjača najmanje dva puta u kalendarskoj godini, osim mjenjačkog mjesta na kojem se mjenjački poslovi obavljaju do tri mjeseca u godini, za koje je ugovorna banka dužna obaviti jednu izravnu kontrolu.

II. Prijedlozi i stajališta u vezi s Nacrtom Upute

1.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Predloženo je da se u Tehničku specifikaciju zaštićenog programa za ovlaštene mjenjače (u nastavku teksta: Tehnička specifikacija) koja je sastavni dio Nacrta Upute, u dijelu koji opisuje XSD shemu za slanje podataka o prometu ovlaštenih mjenjača, dodaju podaci o nazivu i adresi mjenjačkog mjesta koje šalje podatke o svom prometu.

1.b Očitovanje

Prijedlog je prihvaćen.

U Tehničku specifikaciju, u dio koji opisuje XSD shemu za slanje podataka o prometu ovlaštenih mjenjača, dodan je sljedeći tekst:

```
<xs:element name="Oznaka_Mjenjackog_mjesta" minOccurs="0">
  <xs:simpleType>
    <xs:restriction base="xs:string">
      <xs:minLength value="1"/>
      <xs:maxLength value="100"/>
    </xs:restriction>
  </xs:simpleType>
</xs:element>
<xs:element name="Adresa_Mjenjackog_mjesta" minOccurs="0">
  <xs:simpleType>
    <xs:restriction base="xs:string">
      <xs:minLength value="1"/>
      <xs:maxLength value="200"/>
    </xs:restriction>
  </xs:simpleType>
</xs:element>
```

2.a Prijedlog zainteresirane javnosti

Predloženo je da se za izradu zaštićenog programa uz operativni sustav Microsoft Windows 9x, NT, 2000 i XP, koji su navedeni u Tehničkoj specifikaciji, mogu koristiti i verzije operativnog sustava Microsoft Windows 7, 8 i 10.

2.b Očitovanje

Prijedlog je prihvaćen.

Točka 2.1. Tehnička specifikacija izmijenjena je tako da glasi:

2.1. OPERATIVNI SUSTAVI

Operativni sustavi koji se mogu primjenjivati za izradu i upotrebu zaštićenog programa:

- Microsoft Windows
- Linux.